

Comisia juridică, numiri și imunități

Raport

asupra Raportului Comisiei Electorale Centrale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale pentru anul 2023

În temeiul atribuțiilor funcționale stabilite la art. 27 din Regulamentul Parlamentului, la art. 1 pct. 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 72/2019 privind domeniile de activitate ale comisiilor permanente ale Parlamentului, precum și în conformitate cu art. 26 alin. (1) lit. j) din Codul electoral nr. 325/2022, Comisia juridică, numiri și imunități a examinat Raportul Comisiei Electorale Centrale (CEC) privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale pentru anul 2023 și a audiat Comisia Electorală Centrală pe marginea Raportului vizat, în ședința sa din 24 iulie 2024 și drept urmare menționează următoarele.

Potrivit art. 26 alin. (1) lit. j) din Codul electoral, Comisia Electorală Centrală, în calitate de organ independent de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, prezintă anual Parlamentului, până la data de 1 iunie, un raport privind finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și/sau a grupurilor de inițiativă.

În conformitate cu norma menționată, CEC a aprobat, prin Hotărârea nr. 2561 din 31 mai 2024, *Raportul pentru anul 2023 privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale* și 1-a transmis Parlamentului la aceeași dată.

În corespundere cu Raportul prezentat, în condițiile Codului electoral și ale Legii privind partidele politice, Comisia Electorală Centrală, în anul 2023, a colectat, a analizat și a verificat rapoartele privind gestiunea financiară, prezentate de partidele politice și rapoartele privind finanțarea campaniilor electorale, prezentate de concurenții electorali.

CEC a remarcat faptul că în anul 2023, sub aspectul raportării financiare, precum și corectitudinii și plenitudinii informațiilor reglementate de lege din rapoartele privind gestiunea financiară și cele privind finanțarea campaniilor electorale, se constată o tendință mai sporită din partea partidelor politice și a concurenților electorali de a respecta prevederile legale în acest sens.

Totuși în rezultatul exercitării atribuției de supraveghere și control a finanțării activității partidelor politice, pe parcursul anului 2023, CEC a adoptat mai multe hotărâri prin care a aplicat partidelor politice sancțiuni și măsuri pentru încălcările ce vizează domeniul financiar.

Conform Raportului prezentat, în cadrul campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, CEC a adoptat hotărâri cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali și hotărâri cu privire la controlul finanțării activității partidelor în perioada electorală, în baza sesizărilor depuse de persoane fizice și juridice, inclusiv instituții de stat, fiind aplicate sancțiuni pentru încălcările comise.

De asemenea, CEC a raportat despre inițierea efectuării controlului complex privind finanțarea campaniei electorale a concurentului electoral Partidul Politic „ȘANSĂ” la alegerile locale generale.

În condițiile art. 21 alin. (2) din Legea privind partidele politice, CEC a informat despre sesizarea Ministerului Justiției pentru a obliga Partidul Politic „ȘANSĂ” să înceteze acțiunile ilegale. Urmare a neconformării, Ministerul Justiției, la data de 14 mai 2024 a depus o cerere

de chemare în judecată a Partidului Politic „ȘANSĂ” cu privire la limitarea activității acestuia.

Pe lângă abaterile comise de către actorii politici menționați, CEC a remarcat și probleme de funcționalitate ale modului SSI „Control Financiar”, care au fost soluționate de către persoanele responsabile de gestionarea acestuia. Modulul este în continuă dezvoltare și îmbunătățire a funcționalităților sale. Pe parcursul perioadei de referință au fost întreprinse acțiuni de mentenanță, monitorizare și dezvoltare a acestuia, scopul de bază fiind corectarea erorilor de sistem identificate pe interior, precum și actualizarea sistemului la noile prevederi de raportare înscrise prin Codul electoral nr. 325/2022.

În cadrul prezentării Raportului, CEC a constatat eficiența mai sporită pe segmentul supravegherii și controlului asupra activității partidelor politice și a campaniilor electorale datorită instrumentelor oferite de noile prevederi legale, utilizate de subdiviziunile autorității electorale. Totuși, în condițiile numărului redus de unități de personal al subdiviziunii de profil al CEC și numărul în creștere al partidelor politice și al concurenților electorali, volumul imens al sarcinilor din gestiune a constituit o provocare pentru CEC atât în perioada dintre alegeri, cât și în perioada electorală.

În cadrul audierii Raportului, Comisia Juridică, numiri și imunități a constatat că, datorită modificărilor operate la cadrul legal, pe parcursul anului 2023, în competența CEC a fost pusă aplicarea sancțiunilor ce vizează finanțarea partidelor politice în cazul admiterii următoarelor iregularități:

- prezentarea tardivă sau neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea financiară;
- denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor sau ale cotizanților în raportul privind gestiunea financiară a partidului politic;
- încălcarea modului de evidență și utilizare a patrimoniului partidului politic și a mijloacelor din fondul electoral;
- utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat pentru partidele politice, dacă aceasta nu constituie infracțiune;
- neexecutarea somației CEC privind vărsarea la bugetul de stat a sumelor primite de partidele politice cu încălcarea legii sau peste plafoanele stabilite;
- finanțarea ilegală a partidelor politice de către persoane fizice, manifestată prin depășirea plafoanelor stabilite de lege sau în numele unor persoane terțe (anonime) ori prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent;
- finanțarea ilegală a partidelor politice de către persoane juridice, manifestată prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent.

De asemenea, Comisia Juridică menționează, cu titlu informativ, că anul 2023 a fost marcat de intrarea în vigoare a noilor prevederi legale relevante finanțării partidelor politice. Cele mai importante modificări au vizat:

- interzicerea organizării de către partidele politice a actelor de caritate (filantropice) sau de sponsorizare;
- excluderea limitei de 3 salarii medii pe economie în cazul donațiilor efectuate de cetățenii cu venituri obținute în străinătate, fiindu-le acordat dreptul de a dona în limita a 6 salarii medii pe economie;
- micșorarea plafonului donațiilor ce pot fi efectuate în numerar până la un salariu mediu pe economie;
- sporirea transparenței rapoartelor privind finanțarea activității partidelor politice prin

extinderea categoriilor de date făcute publice;

- consolidarea capacităților CEC în domeniul supravegherii și controlului finanțării activității partidelor politice, prin crearea unei subdiviziuni distincte în cadrul CEC, a subdiviziunilor teritoriale permanente;
- limitarea activității partidului politic în cazul neprezentării raportului privind gestiunea financiară sau a informațiilor necesare pentru efectuarea supravegherii și a controlului finanțării partidului politic, în termenul și formatul stabilite de CEC.

Urmare a examinării Raportului CEC, Comisia juridică, numiri și imunități a formulat unele recomandări în adresa autorității electorale. Astfel, Comisia Electorală Centrală, în calitate de organ independent de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale urmează:

- a) să asigure supravegherea permanentă și controlul respectării prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale;
- b) să sporească eforturile în vederea implementării eficiente a noilor prevederi legale privind finanțarea partidelor politice și campaniei electorale, adoptate de Parlament pe parcursul anului 2023;
- c) să dezvolte mecanisme eficiente privind sporirea transparenței în domeniul finanțării politice de către subiecții implicați în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale ce va contribui la diminuarea practicilor reprobabile de spălare a banilor în domeniul finanțării partidelor politice;
- d) să întreprindă măsurile necesare privind îmbunătățirea funcționalității SSI „Control financiar” pentru a facilita raportarea financiară a partidelor politice;
- e) să asigure publicarea sistematică a informației privind rezultatele inițierii proceselor contravenționale în exercitarea atribuției de supraveghere și control al finanțelor partidelor politice;
- f) să elaboreze și să prezinte Parlamentului propuneri privind îmbunătățirea cadrului normativ ce vizează activitatea de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

Ca urmare a audierilor, în rezultatul dezbaterilor pe marginea Raportului CEC, **cu votul unanim al membrilor prezenți**, Comisia juridică numiri și imunități a decis:

1. Să ia act de Raportul Comisiei Electorale Centrale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale pentru anul 2023;
2. Să propună Plenului Parlamentului, spre examinare și adoptare, proiectul de hotărâre cu privire la Raportul Comisiei Electorale Centrale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale pentru anul 2023 (*Se anexează*).

Președinta Comisiei

Veronica ROȘCA

